

Sygn. akt IV CSK 507/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku H.T.
przy uczestnictwie I.B., J.K., D.K.
,B.K., J.K., B.K., A.M., S.N. i W.S.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania I.B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt IV Ca [...] /14,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestniczki I.B. na rzecz wnioskodawczyni H.T.
kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt) tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w R. oddalił apelację uczestniczki I.B. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 4 grudnia 2013 r., którym ustanowiona została opisana służebność drogi koniecznej na rzecz każdorazowego właściciela wskazanej nieruchomości, pasem gruntu wyznaczonym punktami [...] na oznaczonej nieruchomości stanowiącej własność uczestniczki I.B. oraz zasądził na jej rzecz od wnioskodawczyni kwotę 447 zł tytułem wynagrodzenia.

Uczestniczka I.B. w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytania:

- czy sąd powinien zarządzić przeprowadzenie drogi koniecznej przez grunty, które powstały w wyniku podziału i sprzedaży, jeżeli jest to możliwe, nawet mimo sprzeczności z jakimkolwiek interesem społeczno - gospodarczym;

- czy sąd też powinien odmówić zastosowania art. 145 § 2 zdanie drugie k.c. jedynie w wypadku, gdy szczególnie istotny (wyjątkowy) interes społeczno - gospodarczy stałby z tym w sprzeczności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym, iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie pozbawione jest cech istotności i nowości. Uregulowania art. 145 § 2 i 3 k.c. były przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, które ukształtowały ich wykładnię (por. uchwałę z dnia 14 maja 2014 r., III CZP 14/14, OSNC 2015, nr 1, poz. 8; postanowienia z dnia 11 marca 1970 r., III CRN 36/70, OSNC 1970 nr 11, poz. 207; z dnia 2 kwietnia 2014 r., IV CSK 450/13, niepubl.; z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 74/14, OSNC 2015, nr 7-8, poz. 85; z dnia 16 stycznia 2015 r., III CSK 147/14, niepubl.). Wynika z tych wypowiedzi, że w ramach rozważania wyboru jednego z możliwych przebiegów drogi koniecznej należy brać pod uwagę, jak najmniejsze obciążenie nieruchomości obciążonej oraz obciążenie nieruchomości, których sprzedaż lub inna czynność prawna doprowadziła do konieczności ustanowienia drogi. W każdym przypadku wymagana jest ocena okoliczności konkretnej sprawy, które mogą wskazywać na potrzebę odstępstwa od ustalonych zasad. Przedstawione przez skarżącą wątpliwości, osadzone w realiach niniejszej sprawy, nie dają podstaw do uznania, że zachodzi konieczność dokonywania wykładni tych przepisów po raz kolejny. Przyczyny kwestionowania orzeczenia związane są z procesem stosowania prawa,

a nie jego wykładni. Skarżąca nie wykazała, że sformułowane pytania stanowią nowe i rzeczywiście występujące zagadnienie prawne.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw

a.ł.